

toisen testin tekemiseen. Lapin matkailuelinkeinon liitto esittää, että toisesta testistä 72–120 tuntia maahantulon jälkeen luovutaan koska se ei merkittävästi vähennä jatkotartuntojen riskiä.

Maahantulon säännökset koskevat esitysluonnoksessa vuonna 2006 tai aikaisemmin syntyneitä. Käytännössä tämä tarkoittaa vuoden 2022 aikana 16 vuotta täyttäviä ja vanhempia. Alkuvuodesta valtaosa vuonna 2006 syntyneistä on vielä 15-vuotiaita. Kaikissa maissa ei kuitenkaan vielä anneta kahta rokotetta alle 18-vuotiaille. Esimerkiksi Iso-Britanniassa 12–15-vuotiaille annetaan toistaiseksi vain yksi rokotus ja 16–17-vuotiaillekin on vasta lokakuussa alettu antamaan toinen rokote. Loppuvuoden 2021 osalta on jo nähty satojen Lapin matkojen peruutuksia, koska perheissä on nuoria, jolla ei ole ollut mahdollista saada täyttä rokotesarjaa. Rokotuksia tulisi edellyttää vain niiltä, joilla on ollut todellinen mahdollisuus niiden ottamiseen. Lapin matkailuelinkeinon liitto esittää, että lain ikäraja tulisi syntyvävuoden sijaan määritellä vähintään 16 vuoden ikä.

Tartuntatautilain lisäksi valtioneuvosto on tällä hetkellä asettanut matkustusrajoituksia ulkorajoille. Kaikista maista voi tulla Suomeen vapaa-ajan matkalle täydellä rokotussarjalla, mutta EU- ja Schengen maiden (ja erityisen matalan riskin maiden) ulkopuolelta vaaditaan välttämätön peruste maahantulolle, jos ei ole rokotussarjaa. Näin ollen esimerkiksi Iso-Britanniasta tai Israelista ei voi tulla vapaa-ajan matkalle, vaikka esittäisi negatiivisen covid-testitodistuksen. Tätä asetusta ei tule jatkaa, vaan kaikista maista tulevilla matkustajilla tulisi olla mahdollista tulla Suomeen ilman erityistä välttämätöntä perustetta osoittamalla, että heillä on rokotus, negatiivinen testitulokset tai he ovat sairastaneet Covid-taudin.

Jos maahantulon säännöksiä jatketaan, on edelleen tärkeä selkeyttää viestintää niistä. Matkailijoiden on vaikea löytää selkeää tietoa maahantulon edellytyksistä ja epävarmuus saa monet perumaan matkasuunnitelmansa Suomeen. Monet sellaisetkin asiakkaat, jotka esim. rokotusten ansiosta saisivat matkustaa Suomeen, eivät uskalla varata matkaa epäselvien säännösten takia. Lapin matkailuelinkeinon liiton ja Lapin kauppakamarin lokakuussa 2021 tekemän kyselyn mukaan 82 % matkailuyrityksistä on menettänyt kauppaa siksi, että Suomen matkustuslinjauksista on ollut epävarmuutta.

Ravitsemusliikkeiden ja muiden palveluiden toiminnan rajoittaminen

Ravitsemusliikkeiden ja muiden asiakaspalvelutilojen rajoittamisen osalta pidämme tärkeänä, että huomioidaan toiminnan todellinen luonne ja sen muodostama riski tartunnoille. Esimerkiksi ruokaravintoloissa asiakkaat istuvat pöydissä omissa seurueissaan eikä suurta riskiä tartunnoista ole. Tällaista toimintaa tulisi rajoittaa vähemmän kuin palveluja, jossa asiakkaat eri seurueista ovat lähempänä toisiaan.

Esitysluonnoksessa ehdotetut muutokset pykäliin 58 f § ja 58 g § ovat kannatettavia, koska absoluuttinen ilmaantuvuusraja ei ole enää relevantti kriteeri rajoituksille ja tärkeämpää on tehdä rajoituksia vain, jos alueella on merkittävä riski tartuntojen leviämiseen, joka aiheuttaa sairaanhoidon ylikuormittumisen. Silloinkin on arvioitava, muodostavatko rajoitettavat palvelutilat riskin tartuntojen leviämiseksi vai leviävätkö tartunnat muualla kuten esim. koulussa tai rajatulla työpaikalla.

Koronapassi

Koronapassin käytön jatkamisella on tarkoitus mahdollistaa palveluiden täysimääräinen toiminta, vaikka voimassa olisi viranomaisten asettamia velvoitteita ja rajoituksia. Tämä on hyvä periaate ja Lapin matkailuelinkeinon liitto näkee koronapassin käytön jatkamisen hyvänä myös matkailuyritysten toiminnalle, jos rajoituksia on välttämätöntä jatkaa. Rajoitusten asettamisessa on

kuitenkin tärkeää huomioida palvelujen luonne, kuten yllä on kuvattu. Rajoituksia tulee asettaa vain silloin, kun se on välttämätöntä ja oikeasuhtaista.

Matkailualan näkökulmasta pitäisi huomioida, että monissa palveluissa on asiakkaina myös muita kuin EU-maiden kansalaisia. Myös heidän todistuksensa tulee pystyä tarkistamaan. Koronapassiin pitäisi hyväksyä kaikki samat todistukset, jotka oikeuttavat maahantuloon. Muuten niiden yritysten, joilla käy EU:n ulkopuolelta tulevia matkailijoita asiakkaina ei ole mahdollista käyttää koronapassia, vaan ne joutuisivat rajoittamaan toimintaansa voimassa olevien viranomaisrajoitusten mukaisesti.

Pidämme tärkeänä, että työnantajat voisivat varmistua työntekijöiden rokotesuojasta esimerkiksi yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työnantajalla tulisi olla mahdollisuus siirtää rokottamaton työntekijä sellaisiin tehtäviin, jossa lähikontakteja ei ole ja näin ollen tartuntavaara on pienempi. Tämä antaisi työnantajalle mahdollisuuden huolehtia työsuojeluvaihtoehtoistaan.

Kunnioitavasti,

Nina Forsell
Toiminnanjohtaja
Lapin Matkailuelinkeinon liitto